

■ ■ عَيْنُ الْأَصْحَ وَالْأَدَقُّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (٢٦ - ٣٥)

۲۶- ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاؤُوهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ﴾:

- (۱) قبل از تو رسولانی را برای قومشان ارسال کردیم، و آنها بیّنات را برایشان آوردند!
- (۲) فرستادگانی را قبل از تو برای مردمشان مبعوث کردیم و آنها معجزاتی با خود آوردند!
- (۳) رسولان را پیش از تو برای اقوام آنها ارسال کردیم و آنان به همراه خویش بیّناتی آوردند!
- (۴) پیش از تو پیامبران را برای قوم آنها فرستادیم و آنان دلیل روشن را به همراه خود آوردند!

۲۷- « لَا يَعْتَرِ بِالْدُنْيَا أَبَدًا مَنْ يَعْلَمُ أَنَّهَا كَسْرَابٍ، يَرَى فِيهَا مَا لَا وَجُودَ لَهُ! »:

- (۱) فریب دنیا را کسی نمی خورد که دانسته است آن مثل سرابی است که هرگز در آن چیزی وجود ندارد!
- (۲) کسی هرگز فریب دنیا را نخورده است اگر بداند که آن مثل سراب است و در آن هیچ چیزی وجود ندارد!
- (۳) کسی که می داند دنیا چون سرابی است که در آن آنچه وجود ندارد دیده می شود، فریب دنیا را هرگز نمی خورد!
- (۴) هرگز فریب دنیا را نمی خورد کسی که می داند که آن چون سرابی است که در آن چیزی را می بیند که اصلاً وجود ندارد!

۲۸- « قَدْ تَكَرَّرَ أَمْرًا وَاللَّهُ جَعَلَهُ خَيْرًا لَكَ وَ قَدْ نَحَبَّ شَيْئًا وَاللَّهُ جَعَلَهُ شَرًّا لَكَ! »:

- (۱) کاری را احتمالاً ناپسند می داری حال اینکه خدا خیر را در آن قرار داده، و چیزی را احتمالاً دوست می داری حال اینکه خدا شر را در آن قرار داده است!
- (۲) شاید کاری را زشت می داری در حالیکه خدا برای تو در آن خیر قرار داده، و شاید چیزی را دوست بداری در حالی که خدا برای تو در آن شر قرار داده!
- (۳) کاری را گاه زشت می پنداری در حالیکه خدا در آن خیری برایت قرار داده، و چیزی را گاه دوست داری در حالی که خدا شری در آن برایت قرار داده!
- (۴) گاهی کاری را ناپسند می شماری و حال اینکه خدا آن را برای تو خیر قرار داده است، و گاهی چیزی را دوست داری و حال اینکه خدا آن را برای تو شر قرار داده است!

۲۹- « أُصِيبَتِ الشُّعُوبُ الْمَخْتَلِفَةُ فِي دِينِهِمْ بِالْخِرَافَاتِ عَلَى مَرِّ الْعُصُورِ، وَلَكِنَّ الْأَنْبِيَاءَ بَيَّنُّوا لَهُمُ الدِّينَ الْحَقَّ! »:

- (۱) در گذر زمان دین ملت های مختلف به خرافه هایی آمیخته شد، اما پیامبران آنها دین حق را برایشان بیان کردند!
- (۲) ملل مختلفی دینهایشان به خرافه هایی در طول زمانها آمیخته گردید، ولیکن بیان دین حق، توسط پیامبران بود!
- (۳) با گذشت عصرها، ملت های مختلف در دین خود دچار خرافات شدند، اما پیامبران دین حق را برای آنها روشن کردند!
- (۴) ملت های مختلفی در دین خود، با گذر زمان دچار خرافه گردیدند، ولی پیامبران دین حق را برایشان آشکار می کردند!

۳۰- « كَانَ الطَّالِبُ النَّاجِحُ يُحْصِي أَعْمَالَهُ الْحَسَنَةَ لِأَصْدِقَانِهِ وَ هُوَ يَذْكَرُ مَشَاكِلَ كَانَتْ قَدْ تَخَلَّصَ مِنْهَا! »:

- (۱) دانش آموزی که موفق بود کارهای خویش را برای دوستانش می شمرد حال آنکه مشکلاتی را که از آنها خلاص شده بود بیان می کرد!
- (۲) دانش آموز موفق کارهای خویش را برای دوستانش می شمرد در حالیکه مشکلاتی را که از آنها رهایی یافته بود بیان می کرد!
- (۳) دانش آموز موققی که کارهای خویش را برای دوستانش می شمرد مشکلاتی را که از آنها رهایی یافته بود بیان می کرد!
- (۴) دانش آموز موفق کارهای خویش را برای دوستانش شمرد مشکلات را که از آنها رهایی یافته بود!

۳۱- « أَيُّهَا الْمَوَاطِنُونَ؛ اِهْتَمُوا بِنِظَافَةِ بَيْتِكُمْ اِهْتِمَامًا بِالْعَا حَتَّى تَقَلَّ مَهْدَدَاتُهَا!»: ای هموطنان؛ ....

- (۱) بیشتر به نظافت محیط زیست خود اهتمام ورزید تا اینکه تهدیداتش کم شود!
  - (۲) به نظافت محیط زیست خود بسیار توجه کنید تا تهدیدکنندگان آن کم شود!
  - (۳) در تمیز کردن محیط زیست خویش بیشتر سعی کنید تا تهدیدات آن اندک شوند!
  - (۴) برای تمیزی محیط زیست خویش سعی بسیار کنید تا تهدیدکننده‌های آن اندک شوند!
- ۳۲- « هَذَا النَّوعَانِ مِنَ السَّمَكِ كُلُّ مِنْهُمَا يَعْيشُ عَيْشَةً تُعْجِبُنَا!»:

- (۱) این دو نوع ماهی، هر یک از آنها به گونه‌ای زندگی می‌کند که ما را متعجب می‌کند!
  - (۲) این دو نوع از ماهیان، با یکدیگر طوری زندگی می‌کنند که ما را به شگفتی وا می‌دارد!
  - (۳) اینها، دو نوع از ماهیان هستند که هر یک از آنها زندگی‌ای می‌کند که تعجب ما را برمی‌انگیزد!
  - (۴) اینان، دو نوع ماهی هستند که زندگی هر یک از آن دو به گونه‌ایست که ما را به تحسین وا می‌دارد!
- ۳۳- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) إِنْ تَجَلَسُوا فِي الصَّفِّ هَادِثِينَ،: اگر آرام در کلاس بنشینید،
- (۲) وَ تَسْتَمِعُوا إِلَى كَلَامِي إِسْتِمَاعًا،: و سخنانم را به خوبی بشنوید،
- (۳) سَأَقْرَأُ لَكُمْ بَعْضَ الْآيَاتِ،: بعضی آیات را برایتان می‌خوانم،
- (۴) لَا تَأْخُذُونَ مِنْهَا إِلَّا الْعِبْرَةَ الْمَوْثِرَةَ!،: که از آنها عبرتهای تأثیرگذار می‌گیرید!

۳۴- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) قَدْ دَخَلَتْ آيَاتُ الْكَلِمَاتِ الْمَعْرَبَةِ مِنَ اللُّغَاتِ الْآخَرَى فِي اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ!، هزاران کلمات معرب از زبانهای دیگر به زبان عربی وارد شده است!
  - (۲) مَنْ ظَنَّ أَنَّهُ قَدْ فَازَ فِي الدُّنْيَا بِقَوْلِ الْكُذْبِ فَهُوَ الْخَاسِرُ: کسی که گمان کند در دنیا با گفتار دروغ پیروز شده است، اوست زیانکار!
  - (۳) إِنْ السَّمَكَاتِ كَانَتْ تَتَسَاقَطُ مِنَ السَّمَاءِ عَلَى الْأَرْضِ كَقَطْرَاتِ الْمَاءِ، ماهیان چون قطرات آب از آسمان بر زمین می‌افتادند!
  - (۴) إِنْ الْمُتَشَائِمِينَ لَا يَحْصُلُونَ مِنَ الْحَوَادِثِ إِلَّا عَلَى تَعَبٍ، بدبینان، از حوادث فقط رنج را دریافت خواهند کرد!
- ۳۵- « هَرَكْسٌ قَبْلَ أَنْ يَكُونَ كَقَطْرَةٍ مِنْ مَاءٍ، غَالِبًا مِنْ خَطَايَا مَنْ يَكُونُ مِنْهَا:»

- (۱) مَنْ يُفَكِّرُ قَبْلَ الْكَلَامِ يَسْلَمُ مِنَ الْخَطَا غَالِبًا!
- (۲) مَنْ تَفَكَّرَ قَبْلَ أَنْ تَكَلَّمَ سَلِمَ مِنَ الْخَطَا فِي الْأَغْلَبِ!
- (۳) الَّذِي يُفَكِّرُ قَبْلَ أَنْ تَكَلَّمَ قَدْ يَسْلَمُ مِنَ الْأَخْطَاءِ غَالِبًا!
- (۴) الَّذِي تَفَكَّرَ قَبْلَ الْمَكَالِمَةِ قَدْ سَلِمَ مِنَ الْخَطَايَا فِي الْأَغْلَبِ!

■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (۳۶ - ۴۲) بِمَا يَنْسَبُ النَّصِّ:

يرجع تاريخ التعامل بالنقود إلى العصر الروماني. فكانت عمليات البيع والشراء قبل ذلك بطريقة التبادل بالمتاع، وهذه الطريقة لا تخلو من صعوبة و تضييع للوقت، فأصبحت النقود هي البديل! و أما قيمة النقود فكانت بالنسبة إلى وزنها، و هناك في بلاد الروم دينار و درهم و نقود أخرى؛ أما الدينار فهو قطعة ذهبية وزنها مثقال، تُضرب عليها صورة الملك؛ و الدرهم قطعة من فضة تختلف أوزانها بين عشرة إلى عشرين قيراطاً، ولكن النقود الأخرى ثمنها أقل و جنسها مختلف! بعد مدة أصبح التعامل بالنقود الرومية غير رسمي في الدولة الإسلامية، و بعد الخلاف الشديد بين هاتين الدولتين ضربت النقود الإسلامية!

٣٦- عین الصحیح:

- (١) ما ضرب المسلمون النقود، لأنَّ الضرب كان بيد الدولة الرومانية!
- (٢) كلَّ الشعوب يصنعون نقودهم بسهولة حسب رغبتهم و قدرتهم!
- (٣) إنَّ الشعب القويَّ هو الذي يصنع كلَّ ما يحتاج إليه!
- (٤) إذا يستفيد الشعب من نقود شعب آخر لا نقل قدرته!

٣٧- عین الصحیح:

- (١) لا تُضرب صورة الملك إلا على الدينار!
- (٢) عشرون قيراطًا يساوي متقالًا من الذهب!
- (٣) لا نجد النقود إلا أن تكون ذهبية أو فضية!
- (٤) كان ثمن النقود الذهبية و الفضية يرتبط بأوزانها!

٣٨- عین الخطأ: تبادل المتاع دون النقود صعب لأنه ...

- (١) يأخذ وقتًا طويلًا منّا لتطبيق الأشياء!
  - (٢) نشترى الأشياء غير مطلوبة و لا تفيد لنا!
  - (٣) لا يمكن تعيين ثمن المتاع دقيقًا بواسطة التبادل!
  - (٤) يطلب منّا اجتهادًا كثيرًا بسبب حجم المتاع و وزنه!
- ٣٩- لماذا ترك المسلمون تعاملهم بالنقود الرومية؟ لأنَّ ... (عین الخطأ):

- (١) النقود الإسلامية فقدت اعتبارها!
- (٢) المسلمين ضربوا نقودًا خاصة بهم!
- (٣) هذه النقود أصبحت غير رسمية في الدولة الإسلامية!
- (٤) الخلاف الشديد قد وقع بين الدولتين الإسلامية و الرومية!

■ عین الصحیح في الإعراب و التحليل الصرفي (٤٠ - ٤٢)

٤٠- « أصبحت »:

- (١) للغائبة - مزيد ثلاثي (من وزن « أفعل ») - معرب / من الأفعال الناقصة، اسمه « النقود »
- (٢) ماضٍ - للغائبة - حروفه الأصلية: ص ح ب / اسمه « النقود » و هو مرفوع، و خبره « البديل »
- (٣) فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي (من باب إفعال) - مبني / فعل من الأفعال الناقصة، اسمه « النقود »
- (٤) للمخاطب - مزيد ثلاثي من باب إفعال - مبني / فعل من الأفعال الناقصة، اسمه « النقود » مرفوعًا

٤١- « تُضرب »:

- (١) للغائبة - مجرد ثلاثي - لازم - معلوم - معرب / نائب فاعله المرفوع « صورة »
- (٢) فعل مضارع - للمخاطبة - متعدّد - معرب / نائب فاعله « صورة » و الجملة فعلية
- (٣) مضارع - للغائبة - مجرد ثلاثي - مجهول - معرب / فعل و نائب فاعله « صورة »
- (٤) فعل مضارع - للمخاطب - متعدّد - مجهول / فعل و نائب فاعله « صورة » و الجملة فعلية

٤٢- « مُختلف »:

- (١) مفرد مذكّر - اسم فاعل (فعله: اختلف، و حروفه الأصلية: خ ف ل) / خبر للمبتدأ « جنس »
- (٢) اسم - مفرد مذكّر - اسم فاعل (فعله: اختلف، على وزن افتعل) - معرب / خبر و مرفوع
- (٣) اسم فاعل (مصدره اختلف، من باب افتعال) - معرفة - معرب / خبر و مرفوع
- (٤) مفرد مذكّر - اسم فاعل (مصدره: اختلف) - مبني / خبر للمبتدأ « جنس »

۴۳- عین الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

- (۱) نَقَارُ الخَشَبِ طَائِرٌ يَنْقُرُ جِذَعَ الشَّجَرَةِ بِمِنْقَارِهِ!
- (۲) تُعَدُّ النُّفَايَاتُ الصَّنَاعِيَّةُ تَهْدِيدًا لِنِظَامِ الطَّبِيعَةِ!
- (۳) فِي السَّنَةِ العِشْرِينَ مِنْ عُمُرِهِ كَانَ عَامِلًا بَسِيطًا!
- (۴) سَوَّفَهَا المَشْهُورُ بِأَنَّهُ أَكْبَرُ سَوَاقِ مُسَفِّفٍ فِي العَالَمِ!

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۴۴- ۵۰)

۴۴- عین الصحيح:

- (۱) الصيدلي: مكان يذهب المرضى إليه لشراء الأدوية!
- (۲) مكيف الهواء: وسيلة لتبريد و تنظيف الهواء في فصل الصيف!
- (۳) البقاع: قطعات من السحاب ينزل منها المطر في فصل الشتاء!
- (۴) البطاقة البريدية: نحتاج إليها عند السفر بالحافلة أو القطار أو الطائرة!

۴۵- عین ما فيه اسم التفضيل:

- (۱) السخي أكرم هؤلاء الفقراء!
- (۲) أنا أعلم أن هذا ليس مفيداً!
- (۳) هو عصى ربه فندم على عمله!
- (۴) الإجابة الحسنى تتعلق بأخي!

۴۶- عین حرف «ال» معناه اسم الإشارة:

- (۱) يقفز السحاب الطائر بغشائه الخاص، هذا الغشاء كالمظلة!
- (۲) الإجابة قبل أن تسمع الكلام سمعاً جيداً من أخلاق الجهلاء!
- (۳) لا تقدر أن نرى جناحي الطنان لأن سرعة حركة الطنان كثيرة!
- (۴) يا رب! أعوذ بك من قلب لا يخشع، كأن القلب يبتعد عن ربه!

۴۷- عین ما ليس فيه المفعول المطلق:

- (۱) أعطى الملك الفلاح إعطاءً يعجبه!
- (۲) يصدق قول الصادق دائماً تصديقاً جميلاً!
- (۳) تحضن الأم طفلتها في حضنها محبةً لها!
- (۴) غرس الفلاح فسيلة جوز غرساً لا يأمل أكله!

۴۸- عین الجملة التي ليست فيها الحال:

- (۱) يصبح الناس مسرورين في فصل الربيع بعد مشاهدة الطبيعة الخضراء!
- (۲) إن يصنع المهندسون البيوت محكمة لا تهدد الحوادث أكثر المدن!
- (۳) قد ترى تداخل روابط الإنسان و البيئة و هو مضرٌ للطبيعة!
- (۴) إن التلميذ الذي لا يطالع دروسه و هو يفهمها ليس ناجحاً!

۴۹- عین المستثنى منه محذوفاً:

- (۱) لا يُبِيرُ عقل الإنسان في حياته شيءٌ إلا العلوم النافعة!
- (۲) لم يخلق الله في الطبيعة إلا كل ما مفيد لجميع الكائنات!
- (۳) لا تقفدي بأحد ليكون لنا أسوة مناسبة إلا بالإنسان الكامل!
- (۴) لا يحافظ أكثر الناس على صحتهم في الحياة إلا قليلاً منهم!

۵۰- عین الصحيح عن المنادي:

- (۱) يا البيئة! يا ليت التوازن يتحقق فيك!
- (۲) يا فتران! لا تخربوا المزارع حتى لا تقفلوا!
- (۳) يا بومات! أنتن تأكلن الفتران لدوام حياتكن فقط!
- (۴) يا أيها المزارع! حافظ على مزرعتك بطرق صحيحة!